

ת"פ 61033/01/22 - מדינת ישראל - תביעות נגב נגד יונס בן שביב אבו סבילה (אסיר)

בית משפט השלום בבאר שבע

י"ט אדר א' תשפ"ד
28 פברואר 2024

ת"פ 61033-01-22 מדינת ישראל נ' אבו סבילה(אסיר)
תיק חיצוני: 34250/2022

לפני המאשימה	כב' השופט רון סולקין
נגד הנאשם	מדינת ישראל - תביעות נגב ע"י ב"כ עו"ד עדי יזרעאלי ועו"ד לבנת רחמים-בנני
	יונס בן שביב אבו סבילה (אסיר) ע"י ב"כ עו"ד אלי אונגר

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין העבירות כדלקמן:

- פירוק חלקים מרכב בצוותא, בניגוד לסעיף 413ד(ב) ו-29(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (עבירה אחת);
- גניבת חלקי רכב בצוותא, בניגוד לסעיף 384 ו-29(א) לאותו החוק (שתי עבירות);
- סיוע לפירוק חלקים מרכב בצוותא, בניגוד לסעיף 413ד(ב) ו-31 ו-29(א) לאותו החוק (עבירה אחת);
- נסיון לפירוק חלקים מרכב בצוותא, בניגוד לסעיף 413ד(ב) ו-25 ו-29(א) לאותו החוק (עבירה אחת).

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן ת/1, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, נהג הנאשם ברכב מסוג טויוטה קורולה ל.ז. 65-681-52 (להלן: "הטויוטה").

אישום ראשון

עמוד 1

בתאריך 16.01.22, בין השעות 08:00 - 16:00, הגיע הנאשם, בצוותא חדא עם אחיו עינד אבו סולב, (להלן: "עינד") לרכב מסוג קיה ל.ז. 36-603-52 (להלן: "הרכב"), אשר חנה בחניון ברחוב צורן 6, בנתניה, ושייך למר ויצ'יסלאב בסנלוב (להלן: "המתלונן").

במעמד המתואר לעיל, פירקו הנאשם ועינד בצוותא חדא מהרכב את הממיר הקטליטי, בכך שחתכו את הממיר ממקומו באמצעות מסור, ופירקו אותו מהרכב ללא רשות הבעלים.

מיד לאחר המתואר לעיל, גנבו הנאשם ועינד בצוותא חדא את הממיר הקטליטי של הרכב בכך שנטלו ונשאו אותו מבלי הסכמת הבעלים, בכוונה לשללו שלילת קבע מבעליו.

אישום שני

בתאריך 16.01.22, בין השעות 10:00 - 13:00, הגיע הנאשם, בצוותא חדא עם אחיו עינד אבו סולב, (להלן: "עינד") לרכב מסוג יונדאי ל.ז. 64-343-55 (להלן: "הרכב") אשר חנה ברחוב הגביש 10 בנתניה ושייך למר רמי קויינב כהן (להלן: "המתלונן").

במעמד המתואר לעיל, פירק עינד מהרכב את הממיר הקטליטי בכך שחתך את הממיר ממקומו באמצעות מסור ופירק את הממיר מהרכב ללא רשות הבעלים, בעוד הנאשם מסייע לו על ידי כך שמתצפת שאיש לא מתקרב למקום.

מיד לאחר המתואר לעיל, גנבו הנאשם ועינד בצוותא חדא את הממיר הקטליטי של הרכב בכך שנטלו ונשאו אותו מבלי הסכמת הבעלים, בכוונה לשללו שלילת קבע מבעליו.

אישום שלישי

בתאריך 16.01.22, בין השעות 09:00 - 16:00, הגיע הנאשם, בצוותא חדא עם אחיו עינד אבו סולב, (להלן: "עינד") לרכב מסוג יונדאי ל.ז. 41-604-76 (להלן: "הרכב"), אשר חנה ברחוב הצורן בנתניה ושייך למר דור לוי (להלן: "המתלונן").

במעמד המתואר לעיל, ניסו הנאשם ועינד לפרק מהרכב את הממיר הקטליטי בכך שניסו לפרקו בצוותא חדא מהרכב באמצעות חיתוך צנרת מערכת הפליטה על ידי מסור, אולם ללא הצלחה.

בין הצדדים נערך הסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום, והנאשם הודה והורשע בעובדות ובעבירות שבכתב האישום המתוקן.

הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לענין העונש, אך הנאשם הופנה להערכת שירות המבחן למבוגרים, לאור גילו, המחייב

הפנייה שכזו.

לאחר קבלת התסקיר, טענו הצדדים לעונש, ומכאן - גזר דין זה.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, ראיות כדלקמן:

- גליון הרשעות תעבורתי (ת/2) - לחובת הנאשם, הרשעות בעבירות של נהיגה בחוסר זהירות; ציפוי שמשת רכב; רישיון רכב פקע מעל שנה; מהירות בלתי סבירה; נהג חדש ללא תויות או שאינה נראית לנהג מאחור; נוסע לא חגור.
- פרטי בעלות רכב, ברכב השייך לנאשם (ת/3).
- צילום מסך שווי רכב (ת/4) - שווי של הרכב הינו 42,500 ₪.
- גזר דין בעניינו של המעורב הנוסף, אחיו של הנאשם, עינד אבו סולב, ת"פ 60996-01-22, מיום 13.07.22 (ת/5) - בין הצדדים נערך "הסדר כולל", בו הוסכם על הצדדים, כי על עינד יושתו 14 חודשי מאסר בפועל; הפעלת מאסר מותנה, כך שירצה עינד 18 חודשי מאסר בפועל; קנס בסך 10,000 ₪; וכן מאסר על תנאי והתחייבות לשיקול דעת בית המשפט. בית המשפט אימץ את ההסדר.

ההגנה הגישה, לענין העונש, אסופת מסמכים רפואיים של הנאשם (נ/1) - הנאשם סובל מסכרת נעורים.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

בענינו של הנאשם הוגש תסקיר המפרט את נסיבותיו האישיות, כבן 21, רווק, מתגורר ביישוב תל שבע ועובד עם אחיו הגדול באינסטלציה מזה כחודשיים.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית.

הנאשם מסר, כי הוא חולה בסכרת נעורים מהיותו כבן 15, ומקבל טיפול תרופתי.

הנאשם מסר, כי אביו נפטר ואמו אינה עובדת, לכן למשפחה קושי כלכלי. עוד מסר, כי שניים מאחיו בעלי עבר פלילי, כאשר אחיו הבכור הינו שותפו לעבירות דנן.

הנאשם אין הרשעות קודמות, אולם לחובתו 8 תיקים פתוחים הממתינים לבירור דין, בגין עבירות רכוש ומרמה. הנאשם מכחיש כל קשר לעבירות אלה (כמובן, משלא הוצגו הכרעות דין בתיקים אלה, לא יינתן לכך כל משקל בגזר דין זה).

הנאשם שלל שימוש בסמים ואלכוהול.

הנאשם הודה בעבירות דנן ומסר, כי נסע עם אחיו הגדול לטייל ובדרך, הוא יזם את הרעיון של לפרק את חלקי הרכב ולמכור אותם.

הנאשם תיאר לקצינת המבחן את הקשרים השוליים שמנהל וכיצד למד לפרוץ לרכבים ולמכור חלקי רכבים על מנת להרוויח כסף.

הנאשם מסר, כי זו אינה הפעם הראשונה שעשה זאת.

הנאשם מסר, כי הוא הפיק לקחים ולא ינהג שוב בצורה עוברת חוק.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מבטא שאיפות לניהול אורח חיים תקין ויצרני. עם זאת, קיים פער בין התפקוד החיובי שמציג לפני שירות המבחן לבין האישומים המיוחסים לו.

שירות המבחן התרשם, כי במצבי לחץ, מתקשה הנאשם להפעיל שיקול דעת ונוטה להיגרר אחרי אחרים.

שירות המבחן התרשם, כי קיים סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק ולכן, שולב הנאשם, בקבוצת עצורי בית, במסגרתה שיתף הנאשם בפטירת אביו ובמחירים שמשלם בעקבות מעצרו.

שירות המבחן התרשם, כי התנהגותו של הנאשם בעבירות מבטאת את נטייתו להתנהגות חסרת שיקול דעת במצבים בהם חש שיכול להפיק רווחים, וכי הנאשם נוטה לטשטש את עומק מעורבותו בעבירות ובחברה שולית.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם התקשה לבחון את השלכות מעשיו למרות הבנתו, כי מדובר בעבירות על החוק.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם עשוי להיתרם מהליך טיפולי, אשר יסייע לו בהתבוננות ביקורתית בדפוסי התנהגותו

המכשילים. הנאשם מסר, כי אינו רואה בעייתיות המצריכה התערבות טיפולית וכי הוא הפיק לקחיו. עוד מסר, כי השתלבותו בקבוצת העצורים סייעה לו להגיע לתובנות אודות מעשיו.

עוד מסר, כי יתקשה להגיע באופן סדיר לקבוצה טיפולית, לאור קושי בנסיעות.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מונע בעיקר מחששו מתוצאות ההליך המשפטי המתנהל נגדו ומפני הענישה שתוטל עליו ופחות ממקום מעמיק וניסיון להבין כיצד הגיע לבחירה לעבור עבירות ובחינת מאפייניו.

בשקלול גורמי הסיכוי והסיכון, התרשם שירות המבחן, כי הנאשם יתקשה להיתרם מהליך טיפולי, ולכן אין שירות המבחן בא בהמלצה טיפולית.

שירות המבחן המליץ על ענישה "מרתיעה" בדמות מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות וכן מאסר מותנה לחיזוק ההרתעה והצבת גבולות בפני הנאשם לאורך זמן.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טיעוניה בכתב (ת/6) והשלימה אותן על פה.

התביעה טענה, כי מעשי הנאשם פגעו בהגנה על בטחונו, רכושו, ופרטיותו של אדם.

התביעה טענה, כי הממיר הקטליטי הינו חלק עיקרי ברכב ובלעדיו לא ניתן להשתמש ברכב, כך שבעל הרכב נותר חסר אונים ועלות התיקון הינה אלפי שקלים.

התביעה טענה, כי בשנים האחרונות יש גידול בתופעה של גניבת ממירים קטליטיים מרכבים פרטיים, לאור השווי הגבוה של המתכת המופקת מהם.

התביעה טענה, כי העבירות קלות לביצוע וקשות ללכידת העבריינים, לכן יש להחמיר בענישה, על מנת להפוך עבירות אלו ללא כדאיות.

התביעה טענה, כי עבירות מסוג זה עלולות להסלים לאלימות וסיכון חיי אדם, בין אם כדי להשיג את הרכוש ובין אם על מנת להימלט.

התביעה הפנתה לנסיבות ביצוע העבירה, בצוותא עם אחיו, תוך תכנון והצטיידות במסור.

התביעה טענה, כי על בית המשפט להעביר מסר חד וברור, כי מי שפוגע ברכוש הזולת יענש בחומרה.

התביעה הפנתה לגזר הדין של עינד, אחיו של הנאשם ושותפו לעבירות, אשר ניתן במסגרת "הסדר כולל" וטענה, כי אין להקיש מכך בנוגע למתחם העונש ההולם, ויש הבדל משמעותי בין נאשם שלגביו נערך "הסדר כולל" לבין נאשם שלגביו נערך "הסדר פתוח". עוד טענה, כי בענינו של עינד, היה קושי ראייתי אשר עמד בבסיס ההסדר.

התביעה עתרה למתחם ענישה הנע בין 16 ועד 30 חודשי מאסר בפועל.

התביעה הפנתה לתסקיר שירות המבחן למבוגרים, ממנו עולה, כי הנאשם תכן למכור את הממירים הקטליטיים ממניעים כלכליים.

מהתסקיר עלה, כי הנאשם מתקשה להפעיל שיקול דעת ונוטה להיגרר על ידי אחרים, וכי קיים סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום עבירות הרכוש, אך הנאשם שלל צורך טיפולי ושירות המבחן התרשם, כי הוא מונע מחשש מפני הענישה שתוטל עליו ולא ממקום של בחינה מעמיקה של מעשיו. בסופו של יום, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית והמליץ על ענישה מרתיעה בדמות עבודות שירות.

התביעה טענה, כי אין נסיבות המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם ואין לקבל את המלצת שירות המבחן, אשר חורגת ממתחם הענישה ההולם.

התביעה עתרה לגזור עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם הענישה, אך לא בתחתיתו.

עוד עתרה התביעה, להשית על הנאשם מאסרים מותנים ממושכים ומרתיעים; קנס משמעותי לאור המניע הכלכלי שעמד ברקע לעבירות; פיצוי למתלוננים; התחייבות להימנע מעבירה; פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי של רישיון הנהיגה לאור כך שבמעמד העבירות, נהג הנאשם ברכב הטויוטה שלו; חילוט רכב הטויוטה של הנאשם מכוח סעיף 39 לחוק סדר הדין הפלילי (כך במקור).

ההגנה טענה, כי לא היה קושי ראייתי בענינו של עינד, והוא הורשע בשש עבירות בעוד הנאשם הורשע בארבע עבירות.

ההגנה טענה, כי בניגוד לעינד, הנאשם נעדר הרשעות קודמות, צעיר מאחיו בעשור, ולכן לא ברור איך בענינו עותרת התביעה למתחם ענישה הנע בין 16 ועד 30 חודשי מאסר.

ההגנה טענה, כי התביעה מנסה להוביל מגמה של החמרה במדיניות הענישה בעבירות אלו, אך ההחמרה צריכה להיות במקרים המתאימים, וזה לא המקרה, אלא מקרים בהם לנאשם יש עבר פלילי או כאשר יש תחום או שיטתיות בעבירות.

ההגנה טענה, כי אין חובה לחלט את הרכב והתביעה לא הציגה נימוקים משמעותיים מדוע יש לחלט את הרכב.

ההגנה טענה, כי אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות ויש להתייחס אליו כמי שעומד לדין לראשונה.

ההגנה טענה, כי בהתאם לעיקרון ההלימה, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה ועד 9 חודשי מאסר בפועל.

ההגנה ביקשה לקחת בחשבון, כי הנאשם נתפס ביום 16.01.22 והיה עצור עד ליום 09.03.22.

ההגנה טענה, כי הרכב של הנאשם נתפס והוא הגיש בקשה להחזרת תפוס. המותב שדן בבקשה קבע שחרור תחת הפקדה כספית, אך הנאשם לא הצליח לעמוד בה.

ההגנה ביקשה לקחת בחשבון, כי הנאשם הודה במיוחס לו, חסך זמן שיפוטי ושיתף פעולה עם שירות המבחן למבוגרים.

ההגנה טענה, כי אלמלא היה הנאשם נעצר בתיק אחר, היה נגזר עליו עונש לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ההגנה ביקשה לקחת בחשבון את הפגיעה של העונש בנאשם.

ההגנה טענה, כי רכבו של הנאשם חבוט ומוחזק כבר שנתיים בידי המשטרה, לכן היא לא תתנגד לחלט את הרכב, אך תבקש לראות בכך חלק מהענישה הכלכלית שתוטל על הנאשם.

ההגנה טענה, כי הנאשם נגרר אחר אחיו הגדול, לו עבר מכוניד בעבירות רכוש אשר ריצה עונשי מאסר ממושכים.

ההגנה ביקשה לקחת בחשבון את נסיבותיו האישיות של הנאשם, בחור צעיר, חולה סכרת וצליאק, שבר את ידיו פעמיים וסובל מכאבים.

ההגנה ביקשה לקחת בחשבון, כי בחלוף הזמן, לא עבר הנאשם עבירות נוספות.

ההגנה עתרה למקם את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון של מתחם הענישה וטענה, כי אין סיבה למקמו בחלק אחר

של המתחם.

בדברו האחרון של הנאשם מסר, כי הוא מצטער על מעשיו.

דין והכרעה

עבירות של גרימת נזק לרכב, בין אם על ידי פירוק חלקים ובין אם בדרך אחרת, פוגעות בתחושת הביטחון האישי של האזרח ובקניינו. עבירות אלה מחיבות ענישה משמעותית, בעולם המעשה, על מנת להרתיע את עובריהן.

המדובר בעבירות הנעברות בשום שכל וכרוכות בתכנון מוקדם; הצטיידות בציוד מתאים; ידע ומיומנות.

עבירות מסוג זה נעברות כיום על ידי מי שעיסוקם בכך, כשהם באים למקום מצוידים בכלים מתאימים, באביזרים ייעודיים, ומכאן גם - בהכרח המדובר בעבירות הנעברות לאחר תכנון מוקדם.

חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם מצב בו פורעי חוק יהפכו את קניין הציבור להפקר ויפגעו בתחושת הביטחון של הציבור, ובוודאי לא יכולה להשלים עם מצב בו אותם פורעי חוק נוקטים באלימות כלפי גורמי אכיפת החוק.

לא בכדי, ראה המחוקק לייחד לעבירות אלה סימן נפרד - סימן ה-1 - במסגרת פרק העוסק בעבירות הרכוש (פרק י"א) בחוק העונשין, תשל"ז - 1977. בסימן זה, הוחמרו העונשים בגין עבירות הנעברות כלפי כלי רכב, אשר סווגו כעבירות מסוג פשע, חלף העבירות המקבילות כלפי הרכוש באופן כללי, מרביתן מסווגות כעוון. קביעה זו של המחוקק - מן הדין שתבוא ידי ביטוייה גם בקביעת הענישה בפועל.

חשוב לציין, כי פירוק ממיר קטליטי מרכב משבית כליל את הרכב, כשפעמים רבות, אין בידי בעלי הרכב לאתר את מקור התקלה, ובנוסף - נזק זה אינו בהכרח מכוסה על ידי חברות הביטוח. עוגמת הנפש הרבה הכרוכה בעבירות אלה, שהיא הרבה מעבר לעבירות אחרות של פריצה לכלי רכב או גניבה מתוכם, וכן התקופה בה נמנע מבעלי הרכב לעשות בו שימוש - מן הדין שתקבל אף היא ביטוי בענישה.

סקירת מדיניות הענישה הנוהגת

בטרם תובא סקירה של הפסיקה, יודגש, כי יש לערוך את השינויים וההתאמות הנדרשות, שכן, יש לתת את הדעת גם לסוג הנזק שנגרם ולסוג החלקים שפורקו מהרכב, כפי שפורטו לעיל.

רע"פ 1705/22 אלצראיעה נ' מדינת ישראל - המבקש הורשע, יחד עם אחרים, על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן בכך שקשרו קשר לביצוע פשע, בכך שתכננו לגנוב מצברים ממשאיות, הגיעו למשאית חונה, ממנה פירקו וגנבו שני מצברים. בנוסף, שברו את חלון הנהג, וגנבו מהמשאית ג'ק הידראולי ושני ארגזי כלים. במועד אחר, המבקש והנאשם 1 הסיגו גבול בכך שפרצו אל חניון משאיות, ופרצו לאחת המשאיות בכך ששברו את חלונה, ופירקו וגנבו בין היתר, שלט ומחשב מנוף, וכן סלקטור הידאולי. בית משפט השלום העמיד את מתחם הענישה כך שינוע בין 12 ועד 30 חודשי מאסר בפועל. על המבקש נגזרו 16 חודשי מאסר בפועל; מאסר על תנאי; קנס בסך 3,000 ₪ ופיצוי בסך 3,000 ₪. ערעורו של הנאשם לבית המשפט המחוזי וכן בקשת רשות ערעור לבית משפט העליון - נדחו.

ת"פ 4804-12-20 מדינת ישראל נ' אבו צולב - הנאשם הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע; חבלה במזיד לרכב; ניסיון לחבלה במזיד לרכב; פירוק חלקים מרכב; ניסיון לפירוק חלקים מרכב. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, קשר הנאשם קשר עם אחר לגנוב ממירים קטליטיים. הנאשם פירק וגנב 11 ממירים קטליטיים וניסה לגנוב שני ממירים קטליטיים אך נתפס בשעת מעשה ונעצר. בית משפט השלום בכפר סבא קבע מתחם ענישה הנע בין 3 עד 5 שנות מאסר בפועל.

ת"פ 32523-01-21 מדינת ישראל נ' צאנע - הנאשם הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, ב-3 עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע; 5 עבירות של פירוק חלקים מרכב; עבירה של החזקת נכס חשוד כגנוב. בהתאם לעובדות כתב האישום, קשר הנאשם קשר עם אחר לפרק ממירים קטליטיים מכלי רכב מסוג סובארו אימפרזה, ובחלק מהמקרים, אף פירקו וגנבו אגוז וחיישנים. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 19 ועד 37 חודשי מאסר בפועל.

עפ"ג 46634-10-22 אלרביעי ואח' נ' מדינת ישראל - המערערים הורשעו, על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון, בכך שהגיעו לעיר באר שבע, פירקו וגנבו ממיר קטליטי מרכב. בנוסף, פרצו לרכב אחר וגנבו ממנו ארגז כלים. כאשר הגיעה משטרה למקום, הכה הנאשם 1 את השוטר בידו. מותב זה נעתר לעתירת התביעה לעניין מתחם הענישה, כך שבענינו של הנאשם 1, נקבע מתחם הנע בין 14 ועד 24 חודשי מאסר ואילו בענינו של נאשם 3, נקבע מתחם ענישה הנע בין 12 ועד 24 חודשי מאסר. מותב זה הבהיר בגזר דינו, כי מדובר במתחמי ענישה מקלים ביותר, אשר אינם משקפים את חומרת העבירות ואת עוגמת הנפש שנגרמה למתלוננים. באותו מקרה, נגזרו עונשי מאסר בני 12 ו-14 חודשים. ערכאת הערעור הקלה במעט את עונשם, כך שחלף 12 חודשי מאסר הוטלו 10 חודשי מאסר וחלף 14 חודשי מאסר הוטלו 12 חודשי מאסר, אך קבעה, כי "העונשים אשר נגזרו על המערערים בבית המשפט קמא, לכשעצמם, אינם חמורים כלל ועיקר, ונוכח חומרת המעשים, אכן היה מקום לשקול החמרה בענישה".

עפ"ג 68604-03-23 אבו רקייק נ' מדינת ישראל - המערער הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכך שפרץ לרכב וגנב ממנו מגבה (ג'ק), ובנוסף, פירק וגנב שני ממירים קטליטיים משני רכבים. מותב זה קיבל את מתחם הענישה אליו עתרה התביעה והעמידו, כך שינוע בן 16 ל-30 חודשי מאסר, תוך הבהרה, כי מדובר במתחם מקל. על המערער נגזרו 16 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. במסגרת הערעור, עמדה ההגנה על ההליך הטיפולי במסגרת "תכנית חומש" של הסנגוריה הציבורית, בו שולב הנאשם וביקשה להקל את עונשו. לאחר שנשמעו הערות ערכאת הערעור, ביקשה ההגנה למחוק את

הערעור.

עפ"ג 697-04-23 אל צבאירה נ' מדינת ישראל - המערער הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכך שגנב, בצוותא חדא, שני ממירים קטליטיים משני רכבים אשר חנו באותו הרחוב בעיר דימונה. מותב זה קבע מתחם ענישה הנע בין 16 ועד 30 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 16 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. ערכאת הערעור מצאה להקל מעט עם הנאשם, לאור מצב רפואי חריג ונכות ממנה סובל, והעמידה את משך המאסר על 14 חודשי מאסר. עם זאת, ציינה ערכאת הערעור, כי "הענישה אשר הוטלה על ידי בית משפט קמא על המערער, אינה ענישה מחמירה ומדובר בענישה ראויה והולמת, ומתחם העונש ההולם אשר נקבע על ידי בימ"ש קמא, ראוי והולם את המעשים וחומרם... חומרת עבירות אלה נובעת מהפגיעה בכלי הרכב ומהחשש להתפרצות של אירוע אלים בעקבות ביצוע עבירות אלו". (ההדגשה אינה במקור).

מן הכלל אל הפרט, במקרה דנן, אכן המדובר בהתארגנות מתוכננת, והצטיידות מראש בציוד נדרש לפירוק ממירים קטליטיים.

הנאשם ואחיו - המעורב הנוסף - שניהם תושבי תל שבע - הגיעו עד לעיר נתניה כדי להפיק את זממם.

המדובר במי שפירק וסייע לפרק שני ממירים קטליטיים, ואף גנב אותם, מתוך מניע כלכלי. בנוסף, ניסה הנאשם לפרק ממיר קטליטי נוסף, אולם נכשל.

הנזקים שנגרמו ממעשי הנאשם הם ממוניים ונפשיים, ומעבר לכל, פוגעים פגיעה קשה בתחושת הביטחון של הציבור.

בית המשפט סבור, כי לאור נפיצות העבירות וריבוי כתבי האישום בגין עבירות מסוג זה, קם צורך של ממש להחמיר בענישה ולהרתיע העבריינים הפוטנציאליים והיה מקום לקבוע מתחם ענישה מעט גבוה יותר מזה שאליה עתרה התביעה.

אלא, שלא נעלם מעיני בית המשפט, שבענינו של עינד, אשר נתן אף הוא את הדין בגין אותם אירועים, הסכימה התביעה לעונש בן 14 חודשי מאסר בפועל בלבד, והפעלת מאסר מותנה, כך שירצה הנאשם עונש כולל בן 18 חודשי מאסר, כאשר לחובתו הרשעות קודמות.

ברגיל, "הסדר טיעון כולל" עם שותף לעבירה, אינו תקדים מחייב, ויש לבחון את נסיבות המקרה.

במקרה דנן, לאחר שנתבקשה התביעה ליתן הסבר לפער בעמדה הענישתית בין עינד לבין הנאשם מסרה, כי ההסדר עם עינד נערך על רקע שיקולים של קושי ראייתי. כלעומת זאת, טען הסניגור, כי הוא ייצג גם את עינד - לא עמד קושי ראייתי.

מעיון במוצג ת/5, פרוטוקול הדיון בו הוצג ההסדר בענינו של עינד, עולה, כי המאשימה כלל לא טענה ל"קושי ראייתי", אלא להיפך. המאשימה טענה, כי לאור הרשעותיו הפליליות והתעבורתיות של הנאשם, ולפי נסיבות העבירה ונסיבותיו של הנאשם, ההסדר מגלם בתוכו עונש "ראוי וסביר".

ככלל, עיקרון אחידות הענישה הוא בעל משקל חשוב בשיטתנו המשפטית, ודאי כאשר המדובר במעורבים שונים במסגרת אותה פרשה.

וראה, לענין זה, ע"פ 5195/11 גיארני קריניאן ואח' נ' מדינת ישראל, מפי כב' השופט נ. הנדל:

עקרון אחידות הענישה הוא בעל חשיבות רבה במשפטנו. הוא משקף את ערכי השוויון, ההגינות והצדק, ואף את האינטרס לשמור על אמון הציבור בהליך הפלילי ובמערכת המשפט. במהלך הדיון הדגישו הסניגורים כי יש להחיל את עקרון אחידות הענישה גם במקרה בו ניתנו גזרי דין על ידי שני מותבים שונים. דעה זו מקובלת עלינו. המבחן הוא אם עסקינן בסיפור מעשה אחד...

כפי שנאמר בהמשך פסק הדין, אין המדובר בעקרון מכאני, בבחינת סרגל שאין לסטות ממנו, ברם הכלל הוא - שמי שבצעו עבירות דומות (קל וחומר השתתפו באותו אירוע ממש), ונסיבותיהם דומות, ידונו לעונש דומה.

במקרה דנן, הגם שראוי היה לקבוע מתחם ענישה גבוה בהרבה לא ניתן להתעלם מעמדת התביעה בענינו של עינד, כפי שעולה ממוצג ת/5, ולכן, במקרה מסוים זה, בלא שיהיה בכך בבחינת תקדים למקרים אחרים, לנוכח הפער בסעיפי העבירה, כאשר מרבית העבירות המיוחסות לנאשם דנן, הן עבירות נגזרות של סיוע או נסיון, בניגוד למעורב הנוסף - עינד - אשר מרבית העבירות שיוחסו לו היו מוגמרות - יועמד מתחם הענישה כך שינוע בין 10 ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

קביעת הענישה הספציפית בתוך המתחם

מעשיו של הנאשם מלמדים על אנטי חברתיות מובהקת וכשל ערכי חמור.

כאמור לעיל, טענה ההגנה, כי הנאשם נגרר אחרי אחיו הגדול; כי זו הסתבכותו הראשונה עם החוק; וכי הוא לא עבר שוב על החוק מאז אירועי תיק זה.

עוד טענה, כי בענינו של הנאשם הוגש תסקיר חיובי והוא שיתף פעולה באופן מלא.

טענות אלה אינן עומדות במבחן המציאות.

ראשית, מסר הנאשם לקצינת המבחן, כי הוא זה שיזם את העבירות ואף שכנע את אחיו הגדול להצטרף אליו, מתוך רצון למכור את הממירים הקטליטיים ולהרוויח כסף.

עוד מסר לה הנאשם, כי אין זו הפעם הראשונה שהוא עובר כך על החוק, והוא למד מחבריו כיצד לפרוץ ולגנוב.

ההגנה עצמה מסרה, כי הנאשם עצור כעת בגין תיק אחר.

אמנם, לא הוצגו הרשעות נוספות בענינו של הנאשם, לכן לדברים אלו לא יינתן משקל לחומרה, אך ברי, שלא ניתן לקחת בחשבון טענות אלו לקולה מטעם ההגנה, שעה שהנאשם עצמו מוסר לקצינת המבחן מידע אחר.

אשר לתסקיר עצמו, התרשם שירות המבחן, כי ללא הליך טיפולי, קיים סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעבירות רכוש, אך הנאשם סירב להצעת שירות המבחן להשתלב בהליך טיפולי ושלל נזקקות טיפולית. בסופו של יום, נמנע שירות המבחן מהמלצה שיקומית והמליץ על ענישה מרתיעה בדמות מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

המלצה זו של שירות המבחן, כלל אינה הולמת את נסיבות העבירה ואת הנזקים שנגרמו למתלוננים ממעשיו של הנאשם.

לזכות הנאשם, יילקחו הודאתו באשמה ונטילת האחריות מצדו.

עוד לזכותו, היעדר הרשעות קודמות.

מכלול הנסיבות מצביע על ענישה ברף התחתון של מתחם הענישה.

כמובן, מוצא בית המשפט להטיל מאסרים מותנים מרתיעים, לבל יהין הנאשם לעבור שוב עבירות דומות.

ההקלה לה יזכה נאשם זה, לפני משורת הדין, לתוך חריגה לקולה מהמתחמים שנקבעו בפסיקה, מתוך אותן נימוקים שפורטו לעיל - תאוזן תוך הטלת רכיבי ענישה נוספים, כולל עיצומים כספיים; פסילת רישיון נהיגה; חילוט הרכב - הכל כפי שיפורט להלן.

פסילת רישיון נהיגה

כאמור לעיל, נהג הנאשם ברכב הטויוטה שבבעלותו, כאשר הוא ואחיו מפרקים וגונבים ממירים קטליטיים מרכבים

אחרים בעיר נתניה.

סעיפים 35, 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961, מסמיכים את בית המשפט לפסול רישונו של מי שעבר עבירה תוך הסתייעות בכלי רכב מנועי.

איש מאתנו לא היה מעונין להיתקל ברכב הנהוג על ידי הנאשם כשהוא נוסע לעבור עבירות או מסתלק ממקום העבירות ואין צורך להכביר מילים על פוטנציאל הסיכון הנובע משימוש ברכב מנועי לצורך עבירות, כלפי עוברי דרך תמימים.

בנסיבות אלה - ראוי להרחיק את הנאשם מהדרך לתקופה משמעותית.

עיצומים כספיים

בית המשפט מוצא לקבל עתירת התביעה להטלת עיצומים כספיים מרתיעים על הנאשם, בדמות קנס וכן פיצויים לנפגעי העבירה. מעשיו של הנאשם מחייבים גם פיצוי הולם, שיהיה בו משום הכרה בנזקים ובאובדן תחושת הביטחון האישי שחוו נפגעי העבירה - אזרחים תמימים, שמרכבם פורקו ונגנבו חלקים.

הנאשם אף מסר לקצינת המבחן, כי הוא גנב את הממירים הקטליטיים על מנת למכור אותם ולהרוויח כסף מכך.

בנוגע לפיצוי לנפגע העבירה נפסק, כי יכולתו הכלכלית של העבריין אינה בעלת משקל כלשהו בעת שומתו והטלתו. זאת, בשל הנימוקים הבאים:

פיצוי נפגע העבירה מהווה סעד בעל אופי אזרחי במסגרת ההליך הפלילי. ראו רע"פ 2976/01 **אסף נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(3) 418, שם הגדירו כב' השופט מ' חשין, בלשונו הצירית, כ"ברבורן בין ברווזונים".

בהיותו סעד בעל מאפיינים אזרחיים, נפסק, כי יכולתו הכלכלית של העבריין אינה נתון בו על בית המשפט להתחשב בעת שומת הפיצוי. זאת, כשם שבהליך אזרחי, לא היה בית המשפט מתחשב בכך, לו היה העבריין נתבע על ידי נפגע העבירה. ראו ע"פ 5761/05 **מג'דלאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים).

חילוט רכב

התביעה עתרה לחלט את הרכב ששימש את הנאשם לעבור את העבירות.

סעיף 39(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, קובע כדלקמן:

על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם.

מנסיבות ביצוע העבירה, כפי שעולה מכתב האישום המתוקן, אין חולק, כי הרכב נושא הבקשה, עונה להגדרות הסעיף.

הרכב שימש, הלכה למעשה, את הנאשם, בהגעתו למקום בו עבר העבירות, שהוא מרוחק מאוד ממקום מגוריו, ובכך, היווה כלי לוגיסטי הכרחי לביצוע העבירות.

לא הוצגו לפני בית המשפט נסיבות מיוחדות, המצדיקות הימנעות מחילוט הרכב, וההגנה אף מסרה, כי אינה מתנגדת לכך. לפיכך, ייעתר בית המשפט לעתירת התביעה ויורה על חילוטו.

סיכום

לאחר שבית המשפט שמע טיעוני הצדדים על פה; עיין בטיעוני התביעה בכתב; עיין בתסקיר שירות המבחן; עיין בראיות לעונש; עיין בפסיקה; שמע דברו האחרון של הנאשם - דן את הנאשם לעונשים כדלקמן:

א. 10 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה בלבד, על פי רישומי שב"ס;

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י"א, שהיא מסוג פשע;

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י"א, שהיא מסוג עוון;

ד. קנס בסך ₪ 8,000 או 75 ימי מאסר תמורתו;

ה. פיצוי למתלונן באישום הראשון בסך ₪ 4,000;

ו. פיצוי למתלונן באישום השני בסך ₪ 4,000;

ז. פיצוי למתלונן באישום השלישי בסך ₪ 2,000;

ח. הקנס והפיצוי ישולמו ב-18 שיעורים רצופים ושווים, החל מיום 15.06.24 ובכל 15 לחודש העוקב. לא יועבר אחד התשלומים בזמן - תועמד היתרה לפירעון מידי;

עמוד 14

ט. באחריות התביעה להעביר למזכירות בית המשפט, בתוך 14 ימים מהיוםאת פרטי המתלוננים.
המזכירות תעקוב;

י. פסילה בפועל מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה לרכב מנועי למשך 36 חודשים החל מיום שחרורו ממאסר. על הנאשם להפקיד רשיונו במזכירות בית המשפט ביום העבודה הבא שלאחר שחרורו ממאסר. הובהר לנאשם, כי כל עוד לא הופקד הרישיון - יהיה פסול מלנהוג, אך הפסילה לא תימנה;

יא. פסילה מקבל ומהחזיק רשיון נהיגה לרכב מנועי בת 12 חודשים על תנאי. תקופת התנאי - למשך 3 שנים מסיום הפסילה בפועל;

יב. חילוט רכב טויוטה ל.ז. 65-681-52 לטובת אוצר המדינה.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, י"ט אדר א' תשפ"ד, 28 פברואר 2024, במעמד הצדדים.